

Anti Zemljaru

Samo prozorčić, pritvoren daskom,
jedini izvor zraka u ćeliji.
Čovjek se privikne na hladovinu,
o podne, stojeći na ležaljci
protegne se do pukotine sa svjetlosti,
manje od crte, kratak stih
prođe obrvama ponad očiju.

Tu je i kvrga u drvetu koju dodiruje
noktom i vremenom,
vrhom nokta i vremena,
čovjeku je potrebna igra u ćeliji.

Jednoga dana kvrga popusti
molbama nokta prijatelja vremena
koji svednevice raste,
kvrga popusti.
Vadi se poput čepa iz boce
a kroz grlo mu prolazi vrutak svjetla glatka i ravna,
širi se na tlu, poplavljuje pod.
Zatvorenik Ante staje bos
i tako vlaži noge. Godinu cijelu
kako ne izlazi iz ćelije, nema dvorišta, zraka,
godinu cijelu da vrata su ista kao zid,
da vrata ne vode nikamo
godinu cijelu, žmirka,

sunce u toj rupi okrugla je naranča u ruci
stopala se međusobno trljaju
kao dva djeteta prvi put na moru
stopala Ante Zemljara komandanta mnogim partizanima,
otpuštena sa zaslugama za pobjedu u ratu,
sad utamničena od istih drugova: neprijatelj domovine.
Neprijatelj on koji je neprijatelja zgrabio za vrat,
s domovine stresao osvajačke vojske,
rijeku po rijeku, od Neretve do Drine,
pod udarima gladi, ne uzevši ni glavicu luka
težaku, jer takav je partizanski rat.
Neprijatelj on: odvukli su ga od kuće,
od dvogodišnje Sanje koja već zna vrištati:
“Ostavite moga tatu, ostavite ga to je moj tata”.
Sada da, vi ste njegovi neprijatelji.

Ante poznaje udarce, zna da šaka zdesna
ostavlja krv na zidu slijeva i obratno,
a šaka izravno u lice ostavlja krv na tlu,
ali tu je i novost – ovdje udarci uspijevaju

ostaviti krv i na stropu.
Uvijek se može naučiti nešto novo o tragovima krvi
i o dosjetljivim udarcima žandara.

Ante čuva kvrgu, vraća je u dasku,
stražar neće znati,
sunce nije uhoda,
uvuče se hitro a onda ne ostavlja tragove,
pa ako i bude pregledavao čuvar ne može reći:
tu je bilo sunce, ćutim mu vonj.
Sunce nije miš,
pa kad ga bude i puno u ćeliji
nitko ne zamijeti da vani nedostaje jedna zraka,

da joj je na putu rupa
pa gubi svjetlo kroz drvenu kvrgu.

Još koji mjesec, a onda će mu ga dati,
to sunce, čitavo odjednom, po leđima
gore od udaraca batinama
na Golom otoku tucajući kamen.
Zatvorenik Ante sačuvao je kvrgu,
kojiput daleko od stražara
uperi je prema suncu i priušti si hlada
na Golom otoku tucajući bijeli kamen
a onda bacajući ga u more, u Jadran,
jer patnja je čista, bez praktične vrijednosti,
a more se neće zatrpiti.

S talijanskog preveo Tvrtko Klarić

erri de luca 04. 08. 2014.